

IN MEMORIAM

PROF. DR. MED. FRIEDRICH KAMPRAD

(1939. január 23–2008. július 25.)

Prof. Dr. Friedrich Kamprad 2008. július 24-én bekövetkezett halálával a magyar onkológia és a magyar sugárterápia közössége együtt gyászol a német radioonkológusokkal. A méltósággal és fegyelemmel viselt súlyos betegségen elhunyt Kamprad professzor úr személyében a magyar sugárterápia és onkológia segítőkész támogatóját tiszteltük, aki 1991 óta a MOT minden kongresszusán részt vett, előadásaival tudásunkat bővítette, bölcs tanácsai gyakran útmutatásul szolgáltak.

Kamprad professzor urat 1985-ben Schwerinben (Németország) ismerhettem meg egy trilaterális kongresszuson, ahol referáló előadást tartott a pajzsmirigyrákok különböző sugárkezelési módszereiről. Ezt követően személyes, majd később baráti kapcsolatunk rendszeressé vált. A német újraegyesítés után 1994-ben együtt szerveztük meg a fiatal magyar sugárterápiás szakemberek németországi továbbképzését a lipcsei és drezdai klinikákon prof. Dr. Thomas Herman közreműködésével. Ennek keretében hét fiatal szakorvos ismerhette meg a klinikai sugárbiológia alapjait, a CT-, MR-, PET/CT-alapú besugárzástervezés módszereit és a korszerű besugárzási technikákat.

Kamprad professzor úr szakmai életrajza a teljesség igénye nélkül a következő:

Született 1939. január 23-án Lipcsében, ahol tanulmányait is folytatta, és 1970-ben radiológiából, majd ezt követően sugárbiológiából és radioonkológiából szerez szakvizsgát. Szakmai tevékenységét a lipcsei egyetem sugárterápiás klinikáján kezdi, ahol 1982-ben habilitál, 1992-ben professzori előléptetésben részesül, majd 1995-ben a Klinika igazgatójának választják. Működése alatt a klinika bővül, átépül, sugárbiológiai részlegeket alakítanak ki és a négy lineáris gyorsítóval és két afterloading készülékkel gyakorlatilag az összes sugárterápiás indikációra alkalmas technikával rendelkeznek (egésztest-besugárzás, sztereotaxiás sugársebeszet, intenzitásmoduláció stb.); már akkor a besugárzástervezéshez önálló PET/CT állt rendelkezésre.

2004-es nyugdíja vonulásával a Lipcsei Sugárterápiás Klinika a német sugárterápiás klinikák egyik reprezentatív központja lett és angol, japán, valamint vietnami és német sugárterápiás intézetekkel szakmaközi kapcsolatokat épített ki. Kamprad professzor úr tanítómestereiként tisztelte W. Oelsner, R. Barke és P. Pfeiffer professzorokat, akik koruk meghatározó diagnosztikus, sugárterápiás és sugárbiológus szakemberei voltak.

Tudományos érdeklődése három fő téma koncentrálhához: 1) *Sugárbiológia*: egésztest-besugárzás okozta sugárbeleg-ség vizsgálata (állatkísérlet), légzésfunkcióval összefüggő hypoxia előidézte sugárhatás vizsgálata és ennek kiterjesztése tumortransplantátumban. 2) *Sugárterápia*: gyerekkorú tumor besugárzása okozta növekedései zavarok, megismételt sugárkezelés (reirradiatio) lehetősége mindenekelőtt fej-nyaki daganatokban, célterület-definíció 3 D konformális besugárzásban CT, illetve PET/CT alapján, virtuális szimuláció, modern verifikációs technika különös tekintettel elektron mezőben. 3) *Sugárvédelem*: szerkesztője a Német Szövetségi Köztársaság sugárvédelmi és minőségbiztonsági ajánlásának.

A fenti felsorolás természetesen nem lehet teljes, de a tudományos munkáját 23 könyv, illetve könyvrészlet, 100 feletti tudományos közlemény és 400 feletti tudományos előadás reprezentálja.

Kamprad professzor úr számos európai és tengerentúli (Japán) tudományos társaság tagja, több tudományos társaságnak tiszteletbeli tagja volt. Ezek közül különösen büszke volt az 1995-ben a Magyar Sugárterápiás Társaság és 1996-ban a Magyar Onkológusok Társasága által adományozott tiszteletbeli tagságára.

Talán életművének, benne maradandó tudományos tevékenységének elismerése, hogy 1999-ben a Leopoldina Természettudományi Akadémia tagjai közé választotta, ahol 2006-ban a vezetőségbe delegálták mint szenátort.

Kamprad Professzor Úr halálával egy igazi barátot veszítettünk el, aki a magyar kultúra és nyelv ismerője és terjesztője is volt Németországban.

Nyugodjék békében, emlékét kegyelettel őrizzük.

Dr. Mayer Árpád

